Kuntalaisaloite Kiteen sivistys- ja vapaa-aikalautakunnalle syrjivän kuntosalien hinnoittelun korjaamiseksi

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 23.09.2026 § 95

[redacted] on 6.7.2026 tekemässään kuntalaisaloitteessa esittänyt, että kuntosalien hinnastoa muutetaan siten, että vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kuin Kiteellä vakituisesti asuvien eläkeläisten vuosimaksu saatetaan samalle tasolle kuin kiteeläisten 65 vuotta täyttäneiden seniorien kuntosaliseniorikortin hinta. Perusteluinaan aloitteen tekijä viittaa perustuslain yhdenvertaisuussäännökseen, hallintolain oikeusperiaatteisiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä kuntalain yleisiin yhdenvertaisuusperiaatteisiin.

Aloitteen liitteenä on toimitettu kuntosalien hinnastoa koskeva asiakirja. Kyseinen asiakirja ei ole sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymä virallinen maksutaksa, vaan erillinen hinnastokooste. Lisäksi asiakirjassa on käsin tehty merkintä arvonlisäveroprosenttiin liittyen. Voimassa olevat hinnat ilmenevät lautakunnan hyväksymistä sivistystoimen maksut -asiakirjoista ja löytyvät Kiteen kaupungin kotisivuilta: Taksat ja maksut - kitee.fi
Aloitteen tekijän näkemyksen mukaan nykyinen hinnoittelu asettaa Kiteellä vakituisesti asuvat ja muualla vakituisesti asuvat eläkeläiset eriarvoiseen asemaan, minkä vuoksi aloitteessa esitetään hinnaston ottamista uudelleen käsiteltäväksi.

Kuntalain 1 §:n 2 momentin mukaan ”Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.” Yhdenvertaisuuslain 11 § toteaa, että ”Erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia.” Tämän perusteella voidaan katsoa, että kunnalla on mahdollisuus kohdentaa hyvinvointia, liikuntaa ja terveyttä edistäviä palveluja sekä niihin liittyviä etuuksia omille asukkailleen, kunhan ero muiden kuin kunnan asukkaiden hintoihin on kohtuullinen.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kuntosaliseniorikortti on voimassa olevassa hinnastossa kohdennettu Kiteellä vakituisesti asuville 65 vuotta täyttäneille henkilöille. Kyseessä on kaupungin omille asukkaille suunnattu erityinen etuus eikä kaikkia eläkeläisiä koskeva yleinen hinnoitteluperuste. Maksuperusteiden määrittely kuuluu palveluiden järjestämiseen liittyvään tarkoituksenmukaisuusharkintaan.

Nykyisen hinnaston osalta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta ei katso olevan perusteita hinnaston muuttamiseen kesken voimassaolokauden. Aloitteessa esiin tuotua vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kuin vakituisten asukkaiden hinnoittelua koskevaa näkökulmaa voidaan kuitenkin arvioida tulevien hinnastojen valmistelun yhteydessä.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on kokouksessaan 28.5.2026 § 63 linjannut, että sivistystoimen maksut määrätään jatkossa kalenterivuosittain. Maksut vuodelle 2027 käsitellään lautakunnassa syksyn 2026 aikana, ja ne tulevat voimaan 1.1.2027.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Katja Koivunoro, puh. 040 105 1137, katja.koivunoro@kitee.fi

Päätösehdotus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy asiasta annetun selvityksen ja esittää sen kaupunginhallitukselle ja siitä edelleen kaupunginvaltuustolle vastauksena kuntalaisaloitteeseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 05.10.2026 § 279

Valmistelija: hallintopäällikkö Tuuli Ikäheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy asiasta annetun selvityksen ja esittää sen kaupunginvaltuustolle vastauksena kuntalaisaloitteeseen.

Päätös

Keskustelun aikana Juha Lintumäki teki muutetun päätösehdotuksen seuraavasti: Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi lakisidonnaisuuden periaatteen vuoksi. Paula Tolvanen kannatti Juha Lintumäen esitystä.

Koska keskustelun kuluessa oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava ja kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja päätti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta, vastaavat "JAA" ja vastaehdotusta kannattavat vastaavat "EI".

"JAA"-ääniä annettiin 5 ja "EI"-ääniä annettiin 3, "POISSA" 1. Äänestyksen tuloksena 5-3-1 kaupunginhallitus päätti hyväksyä esittelijän tekemän pohjaehdotuksen ja se jäi kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestyspöytäkirja on pöytäkirjan liitteenä.

Juha Lintumäki jätti päätökseen kirjallisen eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

324/00.02.06.00.00/2026

Kaupunginvaltuusto 02.11.2026 § 59

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asiasta annetun selvityksen ja päättää merkitä kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Keskustelun aikana Juha Lintumäki teki muutetun päätösehdotuksen seuraavasti:

"perustuslain 2 § 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava lakia.

tämän aloitteen valmistelu ei ole noussut tämän lain vaatimalle tasolle. Esitän aloitteen palauttamista uudelleen valmisteltavaksi lakisidonnaisuuden periaatteen vuoksi: Kuntalaki 126 §, 127 § ja 128 §, Liikuntalaki 5 §, Kilpailulaki 30 d §."

Juha Lintumäen esitystä ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen päätösehdotus jäi kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Juha Lintumäki jätti päätökseen kirjallisen eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.